

Inflasjón

Það sum fólk yvirhæfur eru mest upptikin av í hesi tíð, er tann inflasjón, vit liva í, hvar alt ger tað sama, hvussu mikið ein vinnur í krónum, tí tann slúkandi dýrtíðin etur tær upp aftur og hartil tann villa tolla- og skattaskrúva, sitandi landsstýri syrgdi fyrri at lógfesta.

Nú kann tað væl vera, at teir ið fyrri borgum ráða, halda tað standa væl til peningaliga millum fólk, men tíverri er tað ikki so, og áttu teir góðu harrar at latið eygni betur upp fyrri tí ótánu peningaoyðslan, almenn ingurin noyðist at liva í, uttan at teir so mikið sum taka hond frá síðu til at tálma hesum villa leiki.

Okkara prislág virkar inflatísk.

Nú villast leikar á, verður ikki talað um minkaða reallón, skert peningavirði og annað til- lukt.

Hovdu aðrir sitið í landsins stýri enn iust teir, ið sita, tá vildu mong hoggini fallið frá hesum somu monnum, sum hvørki hava sýnt evnir ella vilja at gera tað minsta, fyrri at hava so nokunlunda tamarhald á dýrtíðini. Men tá tað hevur ver ið talað um dýrtíð, hevur tann landsstýrismaður, sum hevur hetta mál undir sær, reist seg sum ein bogi við illa undirbygd um upplýsingum roynt at káva yvir sitt og landsstýrisins makt- arloysi.

Rætt er tað, at ein prísansari varð settur, men hvat uppgávu hesin maður hevur, kundi verið meira enn stutt ligt at vita.

Nú veit eg væl, at andstøðan á tingi hevur sóknast eftir hesum sama, men svarið hevur verið líka negativt sum alt annað frá landsstýrinum. — Og rættvisari prislág var eitt av mál unum, landsstýrið setti sær fyrri at fremja; men sama nagga-

tódnin, sum í øllum teirra lands stýrismanna arbeiði.

Men nú val sigst at bliva í heyst, er »14. September« aftur farin at mósna um at fáa rætt- visari pristagsgrundarlag. Hetta hava tjóðveldismenn havt góða tíð at gjørt nakað við, um viljin og evnini vóru. — Men rætt skal vera rætt, at tjóðveldis- flokkurin hevur ongantíð ynskt at forá ein reellan politik.

Tað kunnu øll vera samd um, at tað er av allra størsta týðningi at fáa annað prislág, um ikki alt skal koma at enda í einum ragnaroki.

Hvussu skal prisskiðið vera, tá smærri ting kunnu keypast 50 oyru bilgari í einum enn í øðrum handli?

Tá tað er so stórir munur á

minni týðandi tingum, hvussu so í tí stóra. — Jú, tað er sann- liga meira enn bara at seta ein prísansara og so trúgva, at nú er alt í lagi. Tað hevur verið sagt, at hámarksprísir ikki er rætta loysnin, men uttan íva tann frægasta.

Var fylgt ráðum javnaðar- manna við at seta landshandil á stovn (ella hava andeilsinnflyt- an), var uttan íva betur stutt; tí tað er skilligt, at í størri mongd innkeypt verður, bilgari má tað bliva. Men hetta hevur altíð mott harða móttøðu, tí áhugin hevur verið sterkari fyrri at lata nakrar vissar ríka seg upp, enn at hugsa um fjóldina (tann minni mógvaða).

Tað er Guds barnið, ið btan- ar. Nú týkst sum Dímma, er vaknað við og komin til tað úr- slit, at andeilsinnflyting er neyð- ug. Hetta er bara gleðiligt, og betur er seint enn ongantíð.

s.n.

TIL VÍSUND OG TIL FISKIMENN

25 ÁRA DAGIN MINTIST TRYGGINGARSAMBANDIÐ
VIÐ AT STOVNA GRUNN FYRI VÍSINDARLIGAR FISKI-
VINNUKANNINGAR Í FØROYUM, STOVNSPENINGURIN
ER 100.000 KR. GRUNNURIN FYRI ØARBEIÐSFØRAR
FISKIMENN FEKK 10.000 KR. TIL GÁVUS

Á samkomu fyrrapartin 1. juli — stovningardagin — seði Johan Poulsen, formaður nevndarinnar, at tryggingin til minnas um 25 ára dagin hevði samtykt at stovna grunn fyrri vísindarligar kanningar. Av stovnspeninginum skal rentan brúkast. Grunnurin verður stýrdur av 3-mannanevnd. Limirnir skulu veljast av landsstýrinum, fróðskap- arsetrinum og tryggingini. Eisini grunnurin fyrri øarbeiðs- fórar fiskimenn fekk gávu, krónur 10.000.

Sjálvur dagurin varð hildin við stóríngarni veitslu á Hotel Fø- oyum um kveldið við luttøku av

meira enn 200 innbodem, teirra millum umboð fyrri tryggingar- felag í Danmark, Svøríki og Onglandi. Á veitsluni vóru nógv ar roður hildnar, og menn vóru á einum máli um, at Tryggingar- sambandið hevði havt ein veld- ugan týðning fyrri tað føroyska samfelagið og hvussu stórt tað framskygni, teir menn, ið høvdu sett samtakið á stovn, høvdu havt. Utíendingarnir undraðust á, at menn longu tá vóru so fram- marlaga í hugsanum sínum, tí tað var eyðsæð, at tryggingar-

Úr býráðnum . . .

(Framhald frá 1. síðu)

kappdróarfolki á ólavsoðu — Kassanevndin mælti til at lata skúlan við Landavegin, soleiðis sum teir hava havt 3—4 tæ seinastu árin, og seta vaktar- mann at ansa eftir.

J. P. Henriksen spurdi, um hesin skúli var nóg stórur, og Peter Christiansen upplýsti, at teir høvdu allar 3 barakk-skúl- arnar í fjor. Samtykt at lata teimum hesar.

II. Tilráðingar frá býarplans- nevndini:

Unsóknir um byggiloyvi frá: a) Heegaard Haraldsen á matr.nr. 774h (cafeteria). Játtað — men brandmúrur bygdur á øllum suðurmarkinum.

b) Hjormundi Magnussen á matr.nr. 1002q (Heysveginn). — Ikki játtað, má stóða til veg- arbeiðið er komið nakað á leið.

Peter F. Christiansen segði, at tað var ógvuliga torført hjá teimum at atkvoða fyrri, tá teir ikki vistu, hvar hesi óki lógu, og hann hevði fleiri ferðir biðið um ein plan, sum skuldi fylgt við. Hvør umsóknin hevur jú skitsu, og tekn. leiðslan kundi lætt gjørt fotokopi av hesum til býráðið.

c) Leivi Lützen fyrri Alfred Johannesen (Tinghúsvegin). — Sekt fleiri ferðir og fingið eitt loyvi, men vil hava hetta við- k- að, aftur hesa ferð sýtt. Býráðið heldur fast við fyrstu avgerð sína av 15. juli 1963.

d) Elith L. Larsen á matr.nr. 710 c (trøðin hjá Johan Johan- sen) játtað.

e) Sigurði Joensen fyrri Olaf Olsen um broytan av byggil- oyvi (við Velbastaðarvegin). —

stovnurin var av fundamentalum týðningi fyrri føroyska samfelag- ið, og prógvini vóru fleiri, ser- liga tá krepputiðir hava verið.

Býráðið heldur fast við sína upprunaliga avgerð, at húsini megu standa 15 metrar frá veg- num (fyrri seinri breiðkan) og var tí sýtt.

III. Tilráðing frá tekn nevnd:

a) Skriv frá Petur Christian- sen viðv. spæliplássi (sjálvt skúlaokið við Landavegin) at fáa sperribummar? hvørji meg- in við. Samtykt at gera portur.

b) Bræv frá Forsvarets Byg- ningstjeneste viðv. vegi til ved- urstøðina. Fleiri limir vóru bilsnir yvir, at tað ikki var Meteorologisk Institut, ið skriv- aði, men aðrir hildu, at fyrr- nevndu bygdu fyrri teir, og tí var skrivevnið frá teimum. Vegur- in er um 40 metrar og nevndin mælti til, at bjóða arbeiðið út millum 3-4 arbeiðstakarar. Samtykt.

(Framhald í næsta blað)

VIT vilja biðja okkara við- skiftafolk um at halda okkum tilgøðar í hesi tíð, nú umbyg- ging fer fram. Ordrar í byin og vanlig utflýggjan er — og kann ikki vera so góð og fullgiggjað, sum hon átti at verið. — Hald- ið okkum til gøðar.

við heilsu
HANDILSVIRKIÐ

P. A. Restorff

telf. 1603

(Framhald).

Tyskernes pressavnök. Og partisanernes hær gikk til mot- offensiv. Serbernes og vojvod- ernes befrielse foresto. Vojvo- dina var jo Jugoslavias tidlige kornkammer. Det var van- skeligere strategiske forhold her. Det støtte ogsaa paa at mange av serberne var enten tyskenlige eller kongevenlige og dermed tilhængere av enten Nedits eller Michailovitsj. De serbiske partisanene gjorde gode innsatte og ble støttet av mange bønder. Serbia var meget frugt- bart og verdifullt som forsyning- omraade. I en avgjørende fase kommer det ofte an paa man- nen som staar i brodden. De serbiske partisanene hadde man- nen, Petar Stambulitsj, For- bundsrepublikkens statminister i dag, sammen med Koca Po- povitsj inntil nylig Jugoslavias utenriksminister, og Peko Dap- sevititsj gikk de serbiske partisa- nene over til offensiv og sjøl mange av Mikailovitsj's folk viste at klokken var slagen, og skjønte, at tida arbeidet for Tito.

I den siste tida hadde Tito lagt sitt hovedkvarter til øya Vis for lettere aa konferere med sine allierte. En dag lettet et fly med kurs mod Moskva. Tito var ombord og ble møtt i

Kreml av Stalin, Molotov og Kalenin.

Titos anseelse i Moskva sto høyt. Under sin tid som Komin- tern medlem og medarbeider i sekretariatet gikk han under navnet av Walter eller Rudi og hadde vært ansett som en flit- lig arbeider i staben. — Naa kom han paa vegne av sitt land for aa forhandle med Sovjet- unionens regjering om forskjel- lige viktige saker. Det var van- skelig aa faa forsyninger fra Moskva tross de mange purring- ger, men Stalin hadde vært mer- kelig paaholdende i spørmaa- let om anerkjendelse. Stalin holdt paa Londonregjeringen i lang tid og synte sin misnøye med Titos hendlinger i Jajce vedrørende regjeringsdannelsen.

Tito paa sin side hadde be- undret den røde armés innsats i kampene om Europa og i de- res heimland. Derfor vil han anmode Stalin om aa faa trop- pestyrker fra Sovjetarmeen med under inntoget i Beograd som

skulle markere sluttseiren over fascismen. Og sovjetsoldatene strømmet til fra Budapest og ved de forskjellige grenseover- ganger.

Den 20. oktober 1944 faldt Beograd. Tyskerne ytet vold- som motstand men trak seg lagsomt og nølende tilbake ut av byen for senere ta til flukt nordover.

To dager etter feiret Tito og hans partisaner og representan- ter for de allierte en stor seiers- parade i Beograd. Tito holdt en kort tale hvor i han sa: »I Beograd begynte befrielsen, naa skal seiren feires!« — Men det var ikke helt slutt ennaa. Mange av partisanene skulle ut til nye kamper og prøvelser. Her masjerte sovjetfolket og jugoslavene side om side. Gamle og unge, Veteraner fra Balkanslagene og den første verdenskrigen, unge 16—17 aa- ringer som sang sin kjære kamp- og folkesanger. Klærne var nok saa som saa, skoenes likedan, men de gikk der stol-

te og glade med sin stramme holdning og bar sine vaapen lett og ledige. Fiendene sto en- naa i landet. De ville ikke puste fritt før de var ute alle sam- men.

General Milan Neditsj flyk- tet nordover med tyskerne. Men han ble gjenkjent, overgitt til politiet, dømt og skudt. Ge- neral Draza Michailovitsj dro som fredløs fra sted til sted. Først i 1946 ble han tatt, stilt for retten i det store ridehuset i Beograd, dømt til døden og henrettning ved skyting.

Kroatens fører« Ante Pave- litsj var heldigere. Han flyktet til Østerrike, senere til Italia og kom seg over til Argentina hvor han endte sine dagar for noen aar siden.

Den 15. mai 1945 var befri- elsen av hele landet fullført. Tyskerne hadde mistet 100.000 døde og 200.000 var anbragte i jugoslaviske fangeleire. Av krigsbyttet som falt i partisa- nenes hender var det 185.000 geværer, 25.000 maskinpistoler,

1500 kanoner, 3600 lastebiler, 40 fly og en masse annet smaa bytte.

Krigens status for Jugosla- via ble et tap paa 1700.000 av det beste menneskemateriell, der av 400.000 ved frontene. Dette utgjorde 34 pst. av de alliertes samlede tap. Hver 9 jugoslav var drept under kri- gen. Disse tap var uerstattelige. Av det som skulle gjenreises var bort imot 1 million hus, 289.000 landsbyer og byer som var rasert og brent. Kveg, ar- beidsredskaper og utstyr i meng- devis var ødelagt og bortført. 70 pst. av jernbanenettet var rasert, broer og vegger var tapt, 70 pst. av telefonnettet og led- ningsmateriellet var fjernet. Verdifull skog var rovhuggd og brent ned, frukthager og vin- gaarder ødet og lagt bare. En stor del av industrien og gru- vene saa skadd at det skulle meget til aa faa dem i drift igjen. Slik var tilstandene i Ju- goslavia da krigen var slutt i maj 1945. Bare Sovjetunionen og Polen hadde litt mere skade enn Jugoslavia.

Det ble Marskalk Tito og hans folk som maatte ta paa seg den kjempeoppgave aa leg- ge et nytt og bedre grunnlag for det frie Jugoslavia.

(Framhald)

Josip Broz Tito

av FRIDTJOF DIESEN